

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТИПОЛОГІЯ БУДІВЕЛЬ, СПОРУД, ОБЛАДНАННЯ СЕРЕДОВИЩА»
для студентів
Рівень вищої освіти: «Бакалавр»
Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність - 022 «Дизайн»
освітня програма - «Дизайн середовища»

Розробник: ст. викладач Баранович Любов Романівна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності, а саме опановують знання про класифікацію основних типів будівель та споруд, їх функціонального призначення, архітектурних особливостей та конструктивно-дизайнерських рішень. Особлива увага приділяється аналізу сучасних тенденцій у проектуванні та дизайні різних типів будівель, включаючи житлові, громадські, промислові та спеціальні споруди. Дисципліна сприяє розвитку у студентів умінь критично оцінювати архітектурно-дизайнерські рішення, адаптувати типові проекти до конкретних умов та розробляти інноваційні концепції, враховуючи функціональні, естетичні та екологічні вимоги.

Тривалість курсу: 4 кредитів (120 годин)

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Типологія будівель, споруд, обладнання середовища» є професійна підготовка фахівців освітнього ступеню «Бакалавр» за спеціальністю 022 «Дизайн», надання фундаментальних знань про різноманітність типів будівель та споруд, їх функціональні та конструктивно-дизайнерські особливості, а також розвиток умінь проектування архітектурних та дизайнерських об'єктів з урахуванням сучасних тенденцій, технологій та вимог до енергоефективності й екологічності.

Завданням вивчення дисципліни «Типологія будівель, споруд, обладнання середовища» є :

- Надати студентам знання про основні класифікації та типологію будівель і споруд, включаючи житлові, громадські, промислові та спеціалізовані об'єкти.
- Ознайомити з принципами функціонально-планувальної організації будівель та споруд різного призначення.
- Розвинути навички аналізу та проектування архітектурно-дизайнерських об'єктів з урахуванням їхніх функціональних, конструктивних, естетичних та екологічних вимог.
- Сформувати розуміння сучасних тенденцій в архітектурі та дизайні, включаючи стійке будівництво, інноваційні матеріали та технології.
- Навчити студентів використовувати нормативно-правову базу для розробки проектної документації та планування будівель.
- Заохочувати творчий підхід до проектування, з урахуванням історичних, культурних та соціальних контекстів..

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентом наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК05. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК 13. Здатність вирішувати складні питання при проектуванні дизайну середовища сільських територій в умовах сталого розвитку та адміністративно-територіальної реформи.

СК 14. Здатність творчо та професійно діяти при ревіталізації історичного середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН 03. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методiku дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН 08. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

ПРН 12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

Тема 1. Загальні відомості про методологію архітектурно-дизайнерського проектування будівель і споруд.

Тема 2. Загальні архітектурно-планувальні елементи будинків, підсобні та допоміжні приміщення.

Тема 3. Основи проектування житлових будинків.

Тема 4. Основи проектування громадських будівель та споруд.

Тема 5. Сільськогосподарські виробничі комплекси, будівлі і споруди.

Тема 6. Промислові будівлі і споруди.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекційні, практичні заняття.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або відеотехнікою.

Практичні заняття з дисципліни "Типологія будівель, споруд, обладнання середовища" спрямовані на закріплення теоретичних знань

студентів через аналіз та проектування конкретних типів будівель і споруд. Студенти виконують вправи з розробки планувальних рішень, створюють функціональні схеми різних типів об'єктів, вивчають нормативні документи, і працюють над міні-проектами, що включають як функціональні, так і естетичні аспекти архітектурного проектування. Це дає змогу студентам практично застосувати теорію в реальних умовах проектування.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТИПОЛОГІЯ БУДІВЕЛЬ, СПОРУД, ОБЛАДНАННЯ СЕРЕДОВИЩА»

№ п/п	Тема і короткий зміст заняття
Рік підготовки 4 Семестр 8	
1	Загальні відомості про методологію архітектурно-дизайнерського проектування будівель і споруд.
2	Загальні архітектурно-планувальні елементи будинків, підсобні та допоміжні приміщення.
3	Основи проектування житлових будинків.
4	Основи проектування громадських будівель та споруд.
5	Сільськогосподарські виробничі комплекси, будівлі і споруди.
6	Промислові будівлі і споруди.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТИПОЛОГІЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД»

№ п/п	Тема і короткий зміст заняття
Рік підготовки 2 Семестр 3	
1	<p>Тема 1. Загальні відомості про методологію архітектурно-дизайнерського проектування будівель та споруд. Загальні відомості про будівлі та споруди: види будівель і вимоги до них, система розміщення будівель. Основні типи будівель. Класифікація будівель. Основні вимоги до будівель: архітектурно-просторове вирішення, композиція, ритм, краса, зручність, функція. Елементи об'ємної структури будівель. Планувальні композиційні схеми будівель. Типи об'ємно-планувальних систем. Написання реферату Р1 – «Архітектурна будівля у системі матеріальної культури». Вимоги щодо складу, порядку розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва (нове будівництво і реконструкція) будівель та споруд. Функціональна організація внутрішнього простору приміщень. Принципи групування приміщень. Принципові конструктивні рішення цивільних будинків. Написання реферату Р2 – «Функціональна організація внутрішнього простору будівлі».</p>
2	Тема 2. Загальні архітектурно-планувальні елементи будинків,

	<p>підсобні та допоміжні приміщення. Приміщення вхідної групи. Санітарні вузли. Горизонтальні і вертикальні комунікації. <u>Графічна робота № 1.</u> Викреслювання загальних планувальних вузлів і елементів (сходові клітки). Обсяг: 2 аркуші формату А3, М1:50, 1:100.</p>
3	<p>Тема 3. Основи проектування житлових будинків. 3.1. Особливості архітектурного проектування житла. Типи житлових будинків. Планування квартири та її елементи. Норми проектування. <u>Графічна робота № 2.</u> Викреслювання планувальних вузлів і елементів квартири (санвузол, кухня). Обсяг: 2 аркуші формату А3, М1:50, 1:100. 3.2. Малоповерхові житлові будинки. Малоповерхові житлові будинки садибного типу – котеджі. Одно- і двоквартирні будинки; блоковані будинки, планування приквартирних ділянок. <u>Графічна робота № 3.</u> Викреслювання генплану присадибної ділянки. Обсяг: 1 аркуш формату А3, М1:200. 3.3. Багатоповерхові житлові будинки. Класифікація. Нежитлові приміщення багатоповерхових будинків квартирного типу. Типи та планувальні схеми багатоповерхових житлових будинків. <u>Графічна робота № 4.</u> Викреслювання плану типового поверху багатоповерхового житлового будинку (за індивідуальним завданням). Обсяг: 1 аркуш формату А3, М 1:100.</p>
4	<p>Тема 4. Основи проектування громадських будівель та споруд. Класифікація. Принципи планувальних і об'ємно-просторових вирішень. Загальні планувальні вузли. Планувальні і конструктивні схеми. Норми проектування. <u>Графічна робота № 5.</u> Викреслювання загальних планувальних вузлів та плану поверху громадської будівлі. (за індивідуальним завданням) Обсяг: М 1:100, 2 аркуші формату А3.</p>
5	<p>Тема 5. Сільськогосподарські виробничі комплекси, будівлі і споруди. Класифікація підприємств, будівель і споруд. Типологія об'ємно-планувальних вирішень. Комплекси, будівлі і споруди основного виробничого призначення. <u>Графічна робота № 6.</u> Викреслювання плану поверху сільськогосподарської будівлі основного виробництва. (за індивідуальним завданням) Обсяг: М 1:100, 1 аркуш формату А3 або А2.</p>
6	<p>Тема 6. Промислові будівлі і споруди. Загальні принципи проектування промислових будівель. Особливості архітектури промислових будівель. Класифікація. Загальні вимоги до об'ємно-планувального вирішення. Уніфікація промислових будівель.</p>

Одноповерхові та багатоповерхові виробничі будівлі.
Графічна робота № 7. Викреслювання плану поверху цеху.
(за індивідуальним завданням)
Обсяг: М 1:100, 1 аркуш формату А3.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1. **Усне опитування** (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів);
2. **Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка** (виконання рисунків, начерків, питання для самоконтролю);
3. **Практична перевірка** (виконання практичних та графічних робіт з дисципліни «Типологія будівель, споруд, обладнання середовища», використовуючи базу навчального закладу);
4. **Стандартизований контроль** (тести, іспит).

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація, іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Рік підготовки 2 Семестр 3

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50 балів	100
6	5	14	9	8	8		

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє опрацьований пропущений практичний матеріал, а саме роботи з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також виконання робіт з відповідної тематики.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: **екзамен.**

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи.

Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – ставиться за повні та міцні знання теоретичного та методичного матеріалу; за навички; за вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за виявлення знань і умінь:

- Повні та міцні знання теоретичного та методичного матеріалу, що включає глибоке розуміння основних принципів і типології будівель та споруд.
- Навички застосування цих знань на практиці, зокрема при розробці архітектурних проектів та планувальних рішень.
- Вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою, що включають проектування, аналіз та критичну оцінку типологічних рішень.
- Виявлення знань і умінь в аналізі та вирішенні складних архітектурних завдань, здатність інтегрувати знання в різні етапи проектування, враховуючи функціональні, естетичні та технологічні аспекти.

«добре» - ставиться за вияв студентом повних та систематичних знань із роботи над пластичними матеріалами, успішне виконання заданих завдань, вільне володіння художніми та практичними техніками у роботі над навчальними постановками, але при роботі над виробом допущені наявні незначні помилки.

«задовільно» - ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу з дисципліни «Робота в матеріалі», в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої професійної діяльності, але при цьому допущені суттєві помилки в виконанні поданих завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

«незадовільно» - виставляється студентові, за виявлення поверхневих знань з технології обробки матеріалів. За байдужість у роботі над виробами.

Питання, що виносяться для самоконтролю з дисципліни «Основи матеріалознавства» :

Рік підготовки 2 Семестр 3

1. Охарактеризувати структурні частини будинків і споруд.
2. Описати основні типи планувальних схем одноповерхових будівель громадського харчування.
3. Дати типологічну характеристику будинків і споруд.
4. Описати функціональну схему житлових будинків блокового типу.
5. Висвітлити типологічні особливості житлових будинків
6. Охарактеризувати основні загальні планувальні елементи громадських будівель і споруд.
7. Висвітлити основні типи загальноосвітніх шкіл за їх призначенням.
8. Описати основні елементи квартири.

9. Охарактеризувати основні типи безліфтових квартирних садибних житлових будинків.
10. Висвітлити основні типи приміщень загальноосвітньої школи.
11. Висвітлити типологію сільськогосподарських будівель і споруд.
12. Описати будівлю дитячого дошкільного навчального закладу загального типу.
13. Дати типологічну характеристику багатоповерховим житловим будинкам.
14. Описати допоміжні будівлі та приміщення промислових підприємств.
15. Дати типологічну класифікацію кінотеатрів.
16. Охарактеризувати типи секцій багатоповерхових житлових будинків.
17. Дати типологічний ряд підприємств громадського харчування.
18. Охарактеризувати типи односекційних багатоповерхових житлових будинків.
19. Висвітлити типологію будівель промислових підприємств.
20. Охарактеризувати коридорний тип багатоповерхових житлових будинків.
21. Висвітлити основні типи планувальних схем клубів.
22. Охарактеризувати квартири житлового будинку секційного типу.
23. Дати характеристику основних типів кухонь квартири.
24. Висвітлити економічні вимоги до планування квартир.
25. Висвітлити типологічний ряд сільськогосподарських підприємств.
26. Описати типи планувальних схем житлових будинків середньої поверховості.
27. Охарактеризувати типологічний ряд підприємств торгівлі.
28. Висвітлити планувальні вимоги і склад приміщень сільських клубів.
29. Висвітлити основні типи кухонь квартири.
30. Охарактеризувати основні типи православних храмів.
31. Висвітлити основні типи підприємств громадського харчування.
32. Охарактеризувати нежитлові приміщення багатоповерхових житлових будинків квартирного типу.
33. Описати типологічні планувальні схеми багатоповерхових житлових будинків.
34. Описати типи одноповерхових виробничих будівель.
35. Охарактеризувати типи планувального рішення будівлі вівцеферми.
36. Описати варіанти організації кімнати денного перебування сім'ї (загальної кімнати) житлового будинку.
37. Дати коротку типологічну характеристику підприємств з виробництва свинини.
38. Висвітлити типи присадибних сільських житлових будинків.
39. Описати садибний тип індивідуального житлового будинку сільського поселення.
40. Дати типологічну характеристику підприємств з утримання ВРХ.
41. Висвітлити типологічні особливості житлових будинків.
42. Охарактеризувати типологічний ряд громадських будівель.
43. Висвітлити типологічну характеристику виробничих будівель і споруд.
44. Охарактеризувати типи нежитлових приміщень багатоповерхових житлових будинків.
45. Охарактеризувати одно- і двоквартирні житлові будинки садибного типу.

46. Описати типи планувальної структури тваринницьких підприємств великої рогатої худоби.
47. Висвітлити типи сільських житлових будинків.
48. Дати коротку типологічну характеристику будівель свинокомплексів і ферм.
49. Дати типологічну характеристику багатоповерховим житловим будинкам.
50. Описати типологічний ряд допоміжних будівель та приміщень промислових підприємств.

Рекомендована література

Базова

1. Бойко Х.С. Типи будинків та архітектурні конструкції: навч. посібник/ Х.С. Бойко. – 2-ге вид., доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 204 с.
2. Дрьомова Л.В. Конспект лекцій з курсу «Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування. Типологія будівель та споруд» (для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом 6.060102 «Архітектура» спеціальності «Містобудування» / Л. В. Дрьомова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 70 с.
3. Дудка О.М. Конспект лекцій з курсу «Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування» модуля 4- «Типологія будівель і споруд» (для студентів 3 курсу професійного напрямку 6.060102 – «Архітектура»). – Харків : ХНАМГ, 2007. 72 с.
4. Лінда С.М., Моркляник О.І. Типологія громадських будівель і споруд: підручник / С.М.Лінда, О.І. Моркляник. Львів: Видавництво Національний університет «Львівська політехніка», 2015. 348 с.

Допоміжна

1. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навч. посібник. Львів: Вид. Національний Університет «Львівська Політехніка», 2010. 608 с.
2. Король В.П. Архітектурне проектування житла: Навчальний посібник. — К.: ФЕНІКС, 2006. — 162 с.
3. Архітектура будівель і споруд. Конспект лекцій навчальної дисципліни для студентів 2 і 3 курсів денної і заочної форм навчання та другої вищої освіти за напрямом підготовки (0921) 6.060101 «Будівництво», спеціальності «Міське будівництво та господарство», спеціалізації «Технічне обслуговування, ремонт та реконструкція будівель» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: І. І. Романенко. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 167 с.
4. Васильченко О.В. Основи архітектури і архітектурних конструкцій: Навч. посібник. – Харків: УЦЗ України, 2007. – 257 с.
5. Державні будівельні норми (ДБН)

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/

3. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти зобов'язані відвідувати всі практичні заняття та приходити вчасно.

Під час заняття викладач пояснює завдання, надає поради, ставить питання для кращого засвоєння практичного матеріалу.

Студенти мають заздалегідь ознайомитися з завданням, інструкціями та необхідними матеріалами для практичного заняття. Обов'язково мати з собою всі необхідні інструменти, обладнання та матеріали.

Від студентів очікується активна участь у процесі роботи, ініціативність та самостійність.

Усі студенти повинні суворо дотримуватися правил техніки безпеки, особливо при роботі з інструментами, обладнанням або матеріалами. Невиконання цих правил може призвести до відсторонення від заняття.

Студенти повинні завершувати практичні завдання у встановлені терміни під час заняття. Недовиконання завдання під час заняття може вимагати додаткової роботи поза аудиторним часом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Оцінювання під час практичних занять ґрунтується на якості виконання завдань, дотриманні інструкцій, активності та індивідуальному підході до роботи.

Висока оцінка надається за вміння застосовувати теоретичні знання на практиці та успішне виконання завдань.

Після завершення кожного практичного заняття студентам може бути надано зворотний зв'язок щодо їхньої роботи, з рекомендаціями для покращення.

Студенти мають право задавати питання та отримувати додаткові роз'яснення від викладача під час або після заняття.